

**«ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ»**

Διδάσκων: Καθ. Γ. Νικολόπουλος

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι σύγχρονες τάσεις αντεγκληματικής πολιτικής και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως καταγράφονται μέσα από τις αλληλοδράσεις φορέων εξουσίας που ανήκουν σε εθνικά, διεθνικά και υπερεθνικά επίπεδα διακυβέρνησης.

Στο θεωρητικό πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται ζητήματα όπως:

- η αντεγκληματική πολιτική ως «πεδίο» (με την έννοια του P. Bourdieu) και τα ανθρώπινα δικαιώματα ως όριο της ποινικής εξουσίας·
- η πολλαπλότητα φορέων αντεγκληματικής πολιτικής ως συνέπεια της κρίσης της κανονιστικής ηγεμονίας του εθνικού κράτους·
- η διεθνοποίηση της αντεγκληματικής πολιτικής μέσω της προσχώρησης των κρατών σε διεθνείς οργανισμούς.

Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος εξετάζονται οι δραστηριότητες διεθνών οργανισμών στο πεδίο της αντεγκληματικής πολιτικής και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε παγκόσμιο (Ο.Η.Ε.) και ευρωπαϊκό επίπεδο (Συμβούλιο της Ευρώπης και Ευρωπαϊκή Ένωση).

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στις μεταβολές που επιφέρει στον παραδοσιακό τρόπο άσκησης του κοινωνικού ελέγχου η εφαρμογή των πολιτικών της Ε.Ε. στο εθνικό επίπεδο («εξευρωπαϊσμός») σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων («αποεδαφοποίηση» των ελέγχων και «εξ αποστάσεως αστυνόμευση»), καθώς και η οργάνωση ενός συστήματος προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσω της θέσπισης του «Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» και της πρόβλεψης της Συνθήκης της Λισαβόνας για την προσχώρηση της Ε.Ε. στην Ε.Σ.Δ.Α.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Καϊάφα-Γκμπάντι, Μ., *Ευρωπαϊκό ποινικό δίκαιο και συνθήκη της Λισσαβώνας: θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης και αρχές ποινικοποίησης σε ευρωπαϊκό περιβάλλον*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδ. Σάκκουλα, 2011.
- Νικολόπουλου, Γ., *Κράτος, ποινική εξουσία και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Μια εγκληματολογική προσέγγιση*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα, 2002.
- Νικολόπουλου, Γ., *Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως φορέας αντεγκληματικής πολιτικής. Το 'Πρόγραμμα της Χάγης' και η εφαρμογή του*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2008.
- Νικολόπουλου, Γ., *Διακρατικές μετακινήσεις κρατουμένων και κοινωνική επανένταξη στο χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2014.
- Περράκη, Σ. (επιμ.), *Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το Τάμπερε στη Χάγη και επέκεινα*, Α. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2007.
- Σάσεν, Σ., *Κοινωνιολογία της παγκοσμιοποίησης*, Μετ. Γ. Ρακκάς, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2011.
- Σάσεν Σ., *Χωρίς έλεγχο; Η εθνική κυριαρχία, η μετανάστευση και η ιδιότητα του πολίτη την εποχή της παγκοσμιοποίησης*, Μετ. Π. Παπανδρέου, Μεταίχμιο, Αθήνα, 2001.
- Χουλιάρα, Α., *Η Ανάδυση του Διεθνούς Ποινικού Συστήματος. Όψεις της συστημικής διεθνούς εγκληματικότητας*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάκκουλας, 2013.
- Delmas - Marty M., *Πρότυπα και τάσεις αντεγκληματικής πολιτικής*, Μετ. Χ. Ζαραφωνίτου, Νομική βιβλιοθήκη, Αθήνα, χ.χ.
- Garland D., *The limits of the sovereign state. Strategies of Crime Control in Contemporary Society*, *The British Journal of Criminology*, 1996, τ. 36, αρ. 4, σσ. 445-471.